

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krome (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXII.

V Celovcu, 17. septembra 1903.

Štev. 38.

Potreba izobraževalnih društev.

Sedanji čas je posebno za nas Slovence na Koroškem žalosten, pa tudi važen. Vsak uvidi, ako se sedaj, ko se ima odločiti naša usoda, ne pobrigamo in ne vzamemo na pomoč takih sredstev, ki nas edino še morejo rešiti narodne smrti in pustimo narod hoditi sedanjo pot, smo izgubljeni. In to že v doglednem času.

Možje, ki so do danes branili našo sveto stvar, izumirajo, enega za drugim teh jeklenih značajev izgubljam, njih število se krči od dné do dné, in skoraj bo vse krila hladna zemlja. — Kaj pa potem? Pogled v bodočnost je res prežalosten. Mladine, prebujene mladine nimamo. Sinovi in hčere naših starišev so postali brezbrizni, mlačni, ali pa so se pustili zapeljati in so postali grde izdajice svoje narodnosti.

In temu je odpomoči edino še z enim sredstvom, namreč z ustanovo izobraževalnih društev. Ustanovimo si po vsem Korotanu bralna, pevka in druga društva. Kako velikega pomena so ista, kažejo nam lepi uspehi pri naših štajerskih bratih. Kako je bilo onim mogoče združiti mladino, ki je še nedavno spala narodno spanje? Edino le z zgoraj omenjenimi društvi.

Velika napaka je, da mnogo naših rodoljubov ne stori za narod vsega, kar je v njih močéh. Zakaj bi ne bilo združenje mogoče tudi pri nas? Povsod po naših dolinah in gorah se nahajajo mladenci, ki imajo najlepše zmožnosti in so za narod navdušeni, toda eden za drugega ne vedó, ker nimajo ničesar, kar bi jih združilo; oni se čutijo osamljene, in tako je že marsikateremu vpadel pogum in izgubil nado, da bi nam kedaj napočili boljši časi.

Dà! društev nam manjka. Ona bi zjediniła našo mladino pod enim praporom, navduševali bi eden drugega z lepimi vzgledi in govori. Sleherni bi videl, da ni osamljen, in da jih je še mnogo, katerih srca bijejo za naš ljubi narod, in z novim pogumom bi se vojeval. In mnogi so že vtaknili meč v nožnice z bridkim vzdihom: „Saj je itak vse zastoj“. Dà, skoraj bo zastoj, ako ne bomo šli v obrambo naše narodnosti in sv. vere združeni in edini. Drevo, ki stoji na samem, vihar prav lahko izruje.

V naših nemčurskih šolah nam odgojijo našo deco v narodne izdajice, sejejo v njih mehka srca srd in zaničevanje do vsega, kar je slovensko. Taka društva nam pa nadomestijo slovensko šolo in popravijo, kar je pokvarila napačna vzgoja nemških šol. Mladina, stopivša iz šole, se čuti nekako prosto in takoj išče zabave, pa kje? Na kegljiščih, pri plesu, pri kvartah in drugod, kjer ne vidi nič lepega, in sliši pogovore, pri katerih bi si bili Sodomljani ušesa zamašili. Taki se kmalu odtujijo vsemu vzvišenemu; za narod so izgubljeni in njih propalost je gotova.

Res žalostno je gledati take fante, od katerih že od daleč smrdi ostudno žganje in se sliši grdo priduševanje. Človek je pa po svoji naravi tak, da si išče družbe. Če pa poštenih ni, se pač prelahko obrne do slabih. Ko bi imeli povsodi narodnih društev, bi našla naša mladina dosti poštene zabave; ož koliko mladeničev bi se tam izobrazilo in za narod pridobilo. Toda žal, dosedaj razun na treh ali štirih krajih, takih društev nimamo, in zlasti ob jezikovnih mejah je v tem oziru prav žalostno. Dà! še je čas, toda zadnji, in obračamo se ob dvanajsti uri do onih, ki imajo zato razum in prilžnost, n. pr. na oč. duhovščino in druge rodoljube, s prošnjo, ustanovite nam bralnih društev. Gospodje organisti, ustanovite nam pevskih društev. Zjedinite naše mladeniče, naša dekleta, po katerem si bodi zgoraj omenjenem društvu, in vzgojili si boste v kratkem može in žene, ki bodo stali za narod in vero zveličavno trdno, kakor sinji vrhovi korotanskih gorá. Hvaležni vam bodo zato že pozni rodovi in bodo blagoslavljali vašo dela in vaš spomin. Naši nasprotniki pa se bodo zastoj zaletavali v nas, ker v združenju je moč in obstanek národa.

Naša dolžnost bodi torej, da se združimo v trdno vez zoper našega krutega nasprotnika, ki nam vedno in povsod ter dosledno odreka vse pravice do obstanka. Ako si ne bomo pomagali sami in si varovali svojo zemljo, postali bomo sluge tujega národa na domačih tléh.

Na delo torej! Ustanovimo si bralnih in pevskih društev po vseh krajih lepega in nekdanj slavne Korotana, uspeh je gotov. Naprej tedaj! Ravnajmo se po besedah pesnikovih, ki pravi:

Bratje! v kolo se vstopimo
k zvezi dajmo si roke,
majki Slavi prisezimo
zvesto zmir' ljubiti se.

Podjanski.

Deželna živinska razstava v Celovcu.

S ponosom sme gledati naša koroška dežela na zadnje dni. Pokazalo se je, da kljub propada železne obrti in drugih nezgod vendar ni zamudila, da se ne bi na gospodarskem polju dvignila. Dvomi, kateri so se obilo izražali, se niso izpolnili. Udeležba, ne samo z ozirom na razstavljeno živino, ampak tudi gledé obiska, bila je res velikanska. Razstavljenih je bilo 258 žrebcev, kobil in žrebet, 356 glav govedine meltalske pasme, 296 glav bele pasme, 114 mrjascev, svinj in praseta, 181 ovnov, ovac in jagnjet, nebroj najrazličnejše lepe in pitane kuretine. Otvoril je razstavo ob navzočnosti g. deželnega predsednika, knezoškofa, zastopnikov deželnega odbora in celovškega župana deželni glavvar grof Goëss v nedeljo 6. septembra ob 11. uri dopoldne s kratkim nagovorom, v katerem je poudarjal pomen razstave za razvoj kmetijstva in živinoreje; razstava naj je jasen dokaz, kako so kmetje na Koroškem napredovali. Po tem nagovoru začelo se je ogledovanje živine.

Prvo, na kar se je vsakdo ozrl, bili so krasni konji. Razstavljeni so bili iz dravske, kanalske, zilske, krške in lavantinske doline; vsi domačega plemena in domače reje so pač kazali, da to dobro pleme še dolgo ne bode izumrlo. Če natanko opazujemo, se moramo le čuditi, zakaj da se vojaške oblasti za koroškega konja tako malo brigajo.

Kakor konji, razvrščena je bila tudi goveja živina; plemenski biki, krave s teleti in brez telet, in telice. Tekmovanje pri molži z ozirom na množino mleka je pokazalo, da je dati prednost govedini bele pasme; slednja je dobila tudi največ odlikovanj. Hvalevredno se mora omenjati, da so kmetjski posestniki prignali živino iz najbolj oddaljenih krajev, in da se niso ustrašili niti pota ne stroškov.

V zvezi z govedino je bila tudi razstava sira, surovega masla in raznih strojev. Samo število, lepota živine in velika množina mleka še ne zadošča; mleko je treba tudi še vporabiti. Zato je bila razstava takih strojev posebno za sirarne in slične zadruge prav umestna.

Slovencev udeležila sta se razun drugih s krasnimi kobilami Franc Brandstätter iz Boré pri Čajni in Janez Milonik iz Zahomca pri Bistrici, župan Janez Picej iz Škocijana, Šimen Hofmajer od tod, Rok Urank iz Kamna, Jožef Rabl iz Škocijana in Štefan Kraut iz Bistrice.

Pri razstavi govedine bele pasmi smo videli lepo živino posestnikov Friderika Krauta iz Bistrice, Janeza Krauta od tod, Janeza Najbrž iz Libuč, Janeza Piceja iz Škocijana, Kocijana Vavtičarja iz Podgrada.

Ovce prignali so največ iz Jezerskega in Železne Kaple, deloma tudi iz kanalske doline. Omenjamo le ovce posestnikov: Jožefa Sajovica, Jožefa Virnika, Franca Murija, Jurija Ščuka iz Jezerskega, Janeza Jerliha, Jožefa Kukeša in Jožefa Kupica iz Koprivne.

O razdelitvi odlikovanj in daril poročamo na drugem mestu.

Ob jednem z živinsko razstavo se je vršila istočasno čebelarstva razstava v c. kr. učiteljišču, na ribjem trgu razstava rib, na benediktinskem trgu razstava cvetlic, dreves in vrtnih pridelkov.

S ponosom sme naša dežela gledati na to razstavo, katero je obiskalo nad 35.000 ljudij. Naša želja je le, da bi se živinoreja povzdignila na še višjo stopinjo, da bi seme, ki je bilo ob tej priliki vsejano, prineslo kmetickemu stanu stoteren sad!

Hudourje na Koroškem.

Noč od 13. na 14. septembra bila je po večini skoro za celo koroško deželo strašna. Neizmerno velika je škoda, ki so jo napravili po nekaterih krajih nalivi, po drugih pa orkan, ki je posebno hudo razsajal v celovški okolici in tudi v mestu samem. Odkrival je hiše, podiral stene, polomil in izruval neštivilno lepega sadnega in starega gozdnega drevja ter po raznih krajih uničil po cele gozdove. Hudourniki so razrili vsa pota, vodovje razrušilo je več hiš in potrgalo vse mostove. Drava, ki je narastla nad površje, pokrila je vso ravno zemljo, razdejala vse mostove od Špitala doli do Beljaka; tudi most čez Humberg je v sredi raztrgan, ona v Podravljah in Rožeku sta pa docela porušena. Donašala je voda razno pohištvo, omare, zaboje, hlode, drva, mostove, cele kočje, poljske pridelke, mrtvo živino in Bog zna, koliko ljudij je ponesrečilo, ker je voda kar hitro preplavila vse ozemlje široko na okolu in podrla ter razdejala več hiš in drugih gospodarskih poslopij.

Promet med Kotičami in sv. Krvjo se je moral ustaviti. Aprijaški most in cesta sta porušena. Dole pa pod vodo.

Železniški promet je ves ustavljen po progi proti Špitalu in Pontebi. Ravno tako so tudi pota po večini vsa nerabljiva, ker so preplavljena in vsled podrtih mostov nimajo zveze. Razdejana je glavna cesta in vsi mostovi tudi od Špitala gori proti Sovodnji. — Hudourje je grozno razsajalo po celi Ziljski dolini, posebno na Bistrici, v Bačah in po drugih krajih, kjer je promet popolnoma ustavljen.

Uzrok tej tako nenadoma nastali povodnji je največ ta, da je prejšnji dan po hribih obilo zapadli sneg vsled nastalega gorkega južnega vetra hitro kopnel ter združen s hudimi nalivi povoden pospešil.

Iz Žabnice smo prejeli ravnokar to-le brzojavno poročilo, ki znači o grozni nesreči, ki je zadela kanalsko dolino. Brzojavka se glasi: „Na Višarjah je v noči od nedelje na ponedeljek razsajal strašen orkan, trgal strehe, podiral drevesa in povzročil neizmerno škodo na raznih poslopijih. Žabnice so preplavljene, hiše deloma v veliki nevarnosti. Železnica je večkrat pretrgana; cela kanalska dolina je pod vodo in vas Ukve večidel podsuta. Ako dež ne preneha, bati se je najhujšega.

V Trbižu je vihar hudo razsajal. Neizmerno mnogo drevja je uničenega, streha šole odnesena, varnostne stavbe v Breznicah spodplute, deloma porušene. Promet proti Rabeljnu in Predilu je ustavljen. Rešilnih del se udeležuje pogumno in neutrudljivo 8. lovski batalijon, ki je nastanjen v Trbižu, neprestano že od ponedeljka popoldne. — V Beljaku je stanje Drave 5 metrov nad ničlo. Dvajset hiš ob dravskem bregu stoji do prvega nadstropja v vodi. Glavni trg je po dolžini 100 metrov za meter visoko preplavljen. Napravili ste se dve brvi za silo, da je vsaj glavni promet omogočen. Usnjarska in strojarska ulica ste pod vodó. Prebivalci dravskega obrežja se nahajajo v nepopisnem strahu.

V ponedeljek zvečer ob 7. uri se je po južni železnici odpeljala 7. in 13. kompanija pešpolka št. 17. iz Celovca na Gorenje Koroško, da pomagajo pri rešilnem delu.

Škoda je torej ogromna; ceni se uradno že sedaj nad 20 milijonov kron. Treba bode pač izdatne ter hitre pomoči tako od države kakor tudi od dežele same.

Obvaruj nas Bog v bodoče takih nesreč! Za natanjnejša poročila pa uljudno prosimo cenjene svoje poročevalce iz raznih krajev, kjer je razsajalo to grozno hudourje, ki je povzročilo toliko zla, bede in škode.

Dopisi.

Celovec. (Kako lažejo!) „Bauernzeitung“ v 36. številki piše, da je povodom obiska „nekega“ (!) nadvojvode ljubljanski župan Hribar istega pozdravil slovenski, a nadvojvoda ga ni razumel. Pri odhodu poslovil se je nadvojvoda od župana laški, na kar je rekel slednji: „Ne razumem laški!“ Na to je odvrnil nadvojvoda: „In jaz ne slovenski“. Poizvedeli smo na pristojnem mestu, da je vse do pičice zlagano! „Bauernzeitung“, kaj praviš na to? Prvič: Zna ljubljanski župan dobro laški, in drugič: Ne poveš, kateri nadvojvoda je bil v Ljubljani. Zopet ti ostane nos!

Gospa sveta. (Še enkrat: kanonik in učitelj.) Po došlih mi informacijah lojalno priznam, da g. Stissen ni bil pisec dotičnega članka v „Bauernzeitung“, marveč da ga je zagrešil znani škilasti „neko“, ki je že lani iskal gosposvetskega lisjaka. Temu pa kratko odgovorim: Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.“ Kanonik *Smolej*.

Zrelec. (Obesil se je) 28letni Janez Martinc s svojim pasom. Ker je rad pogledal v kozarec, storil je ta korak bržkone v pijanosti.

Medgorje. (Sijajno zborovanje.) Dne 8. t. m. se je za podružnico sv. Cirila in Metoda za Medgorje in okolico vršil občni zbor. Sešlo se je tako mnogobrojno število ljudstva, da je prostorna Martinčeva gostilna bila premajhna. Po otvoritvi zborovanja je nastopil g. jurist Ilavnik, ki je v prepričevalnih besedah dokazoval, da Slovenci nismo malovredni narod, ki bi do svojega obstanka ne imel pravice, to je resnica, katero glasno priča zgodovina. V prav dovtipnih besedah je kazal, da smo zaničevanja in nasilstva od strani prevzetnega soseda sami krivi, ker se ne moremo znebiti naših narodnih grehov: prevelike ponižnosti in boječnosti. Ker pa naša šola narodno mlačnost le goji in pospešuje, si moramo opomoči z lastno omiko, katero si pridobimo z marljivim branjem dobrih časnikov in knjig. — Potem je nastopil g. Vidovic iz Podkarnosa, ki je v živahnih besedah vzpodbujal k narodni zavednosti. G. profesor Wank, ki je nas v splošno veselje počastil s svojo pričujočnostjo in g. župnik Bayer sta na podlagi pregovora: sloga jači, nesloga tlači vzpodbujala k edinosti. Če tudi je vladala velika gnječa in vročina, je mnogoštevilno ljudstvo pazljivo sledilo govoru: izraz veselja mu je igral na obličju. Po volitvi novega odbora so domači fantje vprizorili igro: „dr. Vsezna in njegov sluga Štipko Tiček“ s tako spretnostjo in popolnostjo, da je bilo občinstvo kar začudeno. Med sledečo pristo zabavo se je menjalo petje našega vrlega pevskega zbora pod vodstvom Blaža Kordaža, s smehom, živžganjem in petjem gramofona, a palmo zmage so odnesle šale g. Ožbeja iz Reberce! Prehitro so minule poučljive in zabavljive ure; ločili smo se z zavestjo, da takšnega večera še nismo doživeli. Na svidenje!

Medgorje. (Smrt v Dravi.) Jernej Breitneker, posestnik Viharjeve kočve v Lagorjah, je dne 8. t. m. ob 1. uri popoldne peljal 6 oseb čez Dravo. Sredi reke je ladija začela zajemati vodo in se potapljal. Vse osebe so se poizgubile v vodi, vendar razun voznika so se vse rešile. Utopljenec, o katerem do zdaj še ni sledu, je imel pri sebi 240 kron denarja.

Reberca. (Orožne vaje in njih nasledki.) Približno pred tremi tedni vsula se je opoldne toča, ki je napravila precej škode. Toda čudovita moč narave popravila je skoraj popolnoma, kar je zakrivila toča, in ubogi kmetič se je odahnil, tolažeč se, da ni še tako hudega. A ni še zatono solnce za goro, ko pride druga hujska toča v podobi — vojakov. Kar na enkrat pride naznani, da prenočita na Reberci dva batalijona vojakov in mnogo častnikov. Ljudstvo je bilo prestrašeno, saj ni vedelo, kam jih dejati. Spravili so jih sicer nazadnje pod streho, in vse bi bilo na dobrem, a bile so še druge stvari. Nekateri vojaki vedli so se jako samooblastno, zaukazovali, kakor da bi bili oni edini gospodarji, gonili ljudi iz stanovanj, da, zahtevali so, da mora družina o polnoči umakniti se iz sobe. Napravili so tudi veliko škode, pomandrali celo nasejano njivo, pripadajočo h komendi, vzeli slamo in seno, in med tem še jako ubožnim ljudem, ne da bi kaj prašali in plačali. Veliko dela so imeli ljudje za vojaki gledé snaženja, tako da mala odškodnina, ki se je izplačala, nikakor ne poravnava vsega truda. In koliko jih trpelo polje. Lepo cveteča ajda, za kmetški stan toliko pomemben sad, je bila na nekaterih krajih popolnoma uničena, ker so se vaje izvrševale mnogokrat, ne da bi se jemalo ozir na ubogega kmeta. Plačala se je sicer nekaterim odškodnina, a kaj je to; za njivo, na kateri je bila ajda popolnoma uničena, izplačalo se je borih pet kron. Mnogo solz iztrle so te vaje kmetu trpinu, videl je sad svojega truda v malih trenutkih uničen, a škode mu nihče ne povrne. Občna je pobitost, sliši se mnogo tarnanja in opravičeno je tudi. Kmet trpi itak dovolj; od vseh stranij tlačijo ga težka bremena davkov, in navrh

se mu uniči še to, kar ima. Tu se mu ne povrne škoda, a ko pride v davkarijo, mora do zadnjega beliča plačati vse. To je glas ljudstva in naj bi prišel do merodajnih krogov, da bi se ozirali tudi na kmeta in bi ga varovali, da se mu še tem bolj ne otežuje breme, ki preti potreti kmetijski stan, temelj cele države.

Apache. (Shod naše podružnice sv. Cirila in Metoda se je prav sijajno obnesel; lepo vreme in krasno okrašen prostor gostilne pri „Sokolu“ sta k temu veliko pripomogla. Jako poučljivi pa so bili govori, katere smo pri tej priložnosti slišali. Kot prvi je nastopil naš neutrudljivi, kmetu trpinu dobro znani č. g. vikar Podgorc, ki je dokazal v svojem govoru, da duhovščina nikdar ni bila in da tudi sedaj ni sovražna ljudski omiki. Navedel je izreke sicer cerkvi sovražnih mož, ki pa vendar pričajo, da se morejo pravi značaji vzgojiti le tedaj, če je podlaga vsemu — vera. „Rajše vržem svoje otroke v gnojnico, kakor pa jih posljam v šolo framazonov (brezvercev)“, taki in slični izreki nasprotnikov so napravili na ljudstvo globok utis. Pouk pa more biti le uspešen, če se vrši na podlagi — materinega jezika, to spozna vsak, ki le količkaj trezno misli. Gosp. govornik pozdravlja ustanovitev šole v naši vasi in ji želi mnogo uspeha. G. Ilavnik je ljudstvo opominjal k narodni zavednosti v vseh položajih, bodi si v šoli, v javnem življenju, ali kar je posebno poudarjal, v uradih. — Naši podružnici pa je došla še posebna čast, kajti na tem shodu je prvo krat nastopil javno med nami Slovenci č. g. dr. J. Arnejc, ki je, naslanjaje se na prva dva gg. govornika, kazal, kam ljudstvo zabrede brez prave vzgoje. A ne samo za govore je bilo poskrbljeno, temveč tudi za pošteno zabavo, in to sta nam nudila pevsko društvo „Drava“ in tamburaški zbor iz Sel. Gg. pevci so torej precej hitro pokazali, da so pripravljeni seznaniti Slovence z mило donečo slovensko pesmijo ter jih z njo zbujati iz narodnega spanja. Priserčna zahvala pa gg. govornikom, pevcem in tamburašem!

Hodiše. (Nekaj o slovenskih in nemških pevcih.) Še le danes sem prišel do priložnosti, da morem zopet kaj poročati o hodiških pevcih. Imel sem priliko, slišati njihovo petje in reči moram, da pod spretnim vodstvom g. J. Modriža zelo dobro napredujejo, čeprav so zasmehovani od naših fortšritlarjev, od katerih vam hočem tudi nekaj sporočiti. Ob enem vam naznanim, da se bo sčasoma ustanovilo tukaj slovensko pevsko društvo, kar že težko pričakujemo in želimo. Čujemo pa, da naši posili-Nemci rogovilijo za našimi slovenskimi fanti, in jih skušajo od nas odvrniti ter je na nemško stran nagniti, kar se njim pa ne bo posrečilo. Začeli so gojiti nemško petje, katero poučuje g. učitelj H. Robleg. Vsako nedeljo je tako hajlanje od Hodiš do Ribnice, da bi kmalu zvezde iz neba izpadale. Žalostno je to, a resnično! Nam koroškimi Slovincem manjka narodnega ponosa, zato se rodi med nami toliko poturic, in že star pregovor pravi, da so poturice večkrat hujske od Turka. Kdaj le se bode naša slovenska mladina spametovala in spoznala nevarno in sramotno pot, po kateri hodi, da pomaga zaničevati jezik svoj in svoj rod slovenski! Da bi nam v tem oziru Bog dal že boljše čase!

Hodiše. (Slovó) našega preč. g. župnika A. Žaka, ki se je dne 24. avgusta t. l. preselil na svojo novo župnijo v Poreče ob Vrbskem jezeru, bilo je prav ginljivo. Dan odhoda bil je za nas župljane dan žalosti. Veliko se je trudil g. župnik za blagor cerkve in svojih župljanov; njegovo delo ostalo bode pri nas v trajnem spominu. Ustanovil je društvo sv. rožnega venca in napravil slovensko posojilnico. Pri zadnjih volitvah je bil voljen tudi v občinski odbor naše občine. Preč. g. župniku naj njegov trud in njegovo požrtvovalnost poplača obilno Bog; mi bivši njegovi župljani pa ga hočemo ohraniti v hvaležnem spominu.

V imenu faranov: *Cerkvena ključarja.*

Kotmaravas. (Odlikovan) je bil pri čebelarski razstavi s srebrno kolajno dunajskega osrednjega čebelarskega društva g. Matija Prosek ar. Čestitamo!

Sveče. (Detomor.) Fužinska delavka Marija Šilar zakopala je svoje novorojeno dete iz neznanega vzroka blizu svojega stanovanja. Nečloveško mater izročili so sodišču v Borovljah.

Bistrica v Rožu. (Neprevidnost.) Tunelski delavec Franc Ibovnik igral se je s samokresom, ki se je pa vsled njegove neprevidnosti sprožil in ranil njega in njegovega brata zelo nevarno.

Rožek. (Za zvesto službovanje) bilo je priznано poselsko darilo Feliksu Treiberju. Služi že 22. leto pri Doberniku v Dolinčicah.

Št. Ilj ob Dravi. (Pogreb.) V soboto dne 12. t. m. smo ob obilni udeležbi pogrebecev pokopali mater Ježepovo, Ano Šnedic, staro 63 let. Skrivna črevesna bolezen, proti kateri ste zdravniška veda in moč obnemogli, spravila jo je v štirih tednih pod zemljo. Rajna je bila pridna, skrbna

gospodinja. Od priprostega revnega stanú se je preborila po svoji delavnosti in štedljivosti do kmetice, svojemu sinu pa pripomogla do duhovnega stanú. Z občudovanja vredno udanostjo v voljo božjo je pričakovala konec svojega življenja. Po dvakratnem sprejemu sv. zakramentov okrepčana šla je mirno in brez vse težave v večnost. Sprevod od hiše je vodil domači vč. g. dekanjski svetovalec J. Sablatnik ob asistenci č. g. logovaškega župnika g. Št. Singer-ja in sinu pokojnice. Ob prenanem grobu blage rajne žalujeta mož in sin-duhoven. Bodi nepozabljivi pokojnici Bog milostljiv sodnik in plačnik!

Dholica. (Pazite na otroke!) 1½ letni Janez Smolej iz Dobrij padel je 2. t. m. v lonec poln vrelega kropa in se tako poparil na prsih in rokah, da je drugi dan umrl. Stariši, čuvajte nad otroci.

Podravlje. (Umor.) 45 letni dninar Franc Latahar iz Podravelj zabodel je 30 letnega Petra Stoca iz sovražstva, da je v malo trenutkih umrl. Morilca izročili so sodniji.

Brnca pri Beljaku. (Gledališka predstava.) Da se razvija na Brnci narodno življenje bolj in bolj, izprevideli smo dne 6. in 8. septembra. Podali so nam ta dneva vrli brnški diletantje v prostorih gosp. Ant. Pogliča narodno igro „Divji lovec“. Igra se je predstavljala v koroških narodnih nošah iz leta 1848. ter vspela povsem izborno. Sosebno ako uvažujemo, da je bil odmerjen igralcem primeroma jako kratek čas v priprave in so imenovani hiteli, rekel bi, skoro naravnost iz polja od težkega dela k vajam. Vendar so dosegli z železno vztrajnostjo zaželjeni vspeh. Tudi gledé udeležbe in gmotnega dobička se Brnčani niso mogli pritoževati. Čisti prebitek namenjen je pa nakupitvi brd in nekaterih drugih tamburaških godal, ki Brnčanom še primanjkujejo. V Brnci se namreč goji narodna godba, kar smo opazili z veliko radostjo v premorih in po predstavi, ko so nas brnški tamburaški pričetniki razveseljevali, sviraje slovenske komade na tamburicah. S časom — upamo da v kratkem — se ustanovi v Brnci tamburaški zbor! Vidite tedaj, da Brnčani ne zaostajajo. Kako bi pa tudi, saj čutijo, da se pretaka po njihovih žilah slovenska kri ter da vsled tega njihovo srce ne more bítí za drugo, nego za majko Slavo. Vsa čast jim in naj nas razvesele kmalu kaj s sličnimi veselimi novicami; zahvala pa vsem onim osebam, ki so tiho a vztrajno ter plodonosno delovale v narodnem duhu. Živeli!

Od Zile. (Razne narodne noše) bile so odlikovane na zadnji kmetški veselici v Celovcu, le o zilski ne beremo ničesar. Morda zato, ker je slovenska noša?! Zato bi slovenskim Zilanem priporočali, da se v bodoče takih, od Nemcev prirejenih veselici in slavnostij sploh ne udeležujejo.

Pliberk. (Ni mogoče!?) Ni mogoče, pa vendar je res, da naši pliberški šolarji, katerih je okoli 500, ne znajo cesarske pesmi, ker je na rojstni dan cesarjev niso peli. Lahko bi kdo rekel: Tega so ja g. učitelji krivi, zakaj pa jih ne naučijo? Seveda, toda ti so cesarsko pesem že najbrž pozabili, kar se ja v današnjem času prav lahko zgodi. „V današnjem času“ pravim, ko raz našo pliberško šolo ošabno gleda: „Südmark-Bücherei“, raz šolo, v katero zahaja več kot polovica slovenskih otrok. Prihodnjič bodo morali šolarji baje prusko himno peti. Heil!

Šmihel pri Pliberku. (Vojaki.) Ni res, da so vojaki že v pondeljek prišli po „komislablne“, kakor je tačas „Mir“ poročal, ampak prišli so še le v torek opoldne. Ostali so tukaj pri nas do sobote ter so imeli v sredo celi dan počitek, v četrtek in petek pa so imeli v naši okolici vojaške vaje. Kajpada, da niso samo tisti kruh pojedli, ki so ga vojaki tam v tistem „bučelnjaku“ spekli, ampak tudi precej mesa, kajti naš mesar je zaklal v tem času okoli 25 volov in krav. Na polju Šmihelčanom niso napravili veliko škode. Le tu in tam je jezdil kak huzar čez ajdo, kakor bi hotel pokazati, da njegov brzi konj tudi po polju zna dirjati. V Štebnu pa so napravili vojaki precej škode, menda zato, ker niso smeli tam in v Globasnici niti vode piti. V soboto zjutraj so odšli proti Prevaljam in od tam proti Mariboru, kjer se je vršila glavna bitka.

Šmihel pri Pliberku. V nedeljo smo pokopali tukaj pri farni cerkvi starčka iz Bistrice, ki je bil že leta 1806. rojen, ter je bil torej že 97 let star. Starček je bil do lanskega leta pri polni moči in je opravljal še različna domača dela.

Šmihel pri Pliberku. (Nemčursko izzivanje.) Skoro bi ne verjel, da bi bilo v Šmihelu, v napredno-slovenske vasi, kaj enakega mogoče, pa zgodilo se je v nedeljo dne 30. avgusta. Neki dobro znani rokodelc, ki živi le od slovenskih denarjev, katere mu prinašajo slovenski kmetje in delavci na njegov dom, se je predrznil izzivati slovenske prebivalce s črno-rdečo-zolto kravato. Slovenci šmihelski, ali pač trpite, da se godi kaj takega med vami? Ali še vedno nosite

denar ljudem, ki vas zasmehujejo in zaničujejo; ki pljujejo vsakemu poštenemu Slovincu in svoji lastni slovenski materi v obraz, ki se delajo Nemce, čeravno so trdi Slovenci? Proč od takih ljudi! Podpirajte vedno le obrtnike in rokodelce, ki svoje slovenske krvi in narodnosti ne zatajajo, posebno zdaj, ko kaže Šmihel tudi na zunaj že popolnoma slovensko narodno lice. Saj smo dobili po dolgoletnem čakanju pred kratkem celo dvojezični napis na našem poštnem pečatu. Kdor ne verjame, naj se prepriča!

Šmihel pri Pliberku. (Strahovit požar.) „Gori! V Brežkivasi gori! Taki klici začeli so se v sredo dne 9. septembra zvečer okoli 1/2 8. ure, in vse je hitelo proti imenovani vasi, kjer se je pokazal prvi plamen. Brežkavas se pol ure ni oddaljena od Šmihela, toda še prej da so Šmihelčani pritekli v njeno bližino, bila je že vsa vas v ognju. Od 20 hiš so samo tri še stale, katere so požarni brambovi kljub pomanjkanju vode srečno obvarovali. Pri drugih hišah pa ni bilo ničesar več rešiti, nič več pomoči. Ogenj je nastal v skednju gostilničarja p. d. Hariha. Govori se, da sta vtrosila dva pijanca, ki sta šla gledat, kje da bota spala. Kdo more popisati vpitje in krik ljudij, jokanje žen in otrok, mukanje živine, posebno pa cviljenje svinj, ki so se žive pekle v strašanskem ognju? Še težavnejše je popisati pogorišče. Plamen je švigal na vse strani ter je uničil tudi to, kar je med hišami stalo; sadje, plotove, drva, vse je gorelo. Prebivalci v Brežkovi niso skoraj drugega rešili, kakor svoje življenje, pa še to je bilo v veliki nevarnosti, in če bi bil ogenj samo nekoliko in pozneje nastal, potem bi gotovo tudi precej ljudi pogrešali. Neka dekla se je tako opekla na nogah, rokah in na glavi, da zdaj nič ne more hoditi, nič ne vidi in tudi jesti nič ne more sama. Tudi jeden kmet se je precej osmodil. V ognju je poginilo 12 svinj in jedno tele, jednega konja pa so potegnili na pol pečenega iz hleva, ki je takoj drugi dan poginil. Ker so bile hiše in skednji deloma zgrajene iz lesa, je kajpada vse do tal pogorelo, in tudi tam, kjer so imeli obokane sobe in hleve, je znotraj vse zgorelo. Žalosten je bil prizor, ko so se vračali zjutraj nesrečni ljudje, ki so celo noč prebili zunaj na polju, domu, ter skoraj sami niso mogli najti dotičnega kraja, kjer so stala njihova poslopja. Da, presunljiv je pogled na to pogorišče. Skoraj 200 ljudi mora po drugih hišah iskati prenočišča, obleke in živeža. Živinokupci pozor! V Brežkivasi se bode radi požara, ki je vse uničil, živina prodajala. Vse rodoljube pa prosimo, da bi ubogim pogorelcem priskočili na pomoč. Vsako tudi najmanjše darilo bode hladilna kapljica v skeleče rane. (Pripomba: Tudi mi prosimo milih darov za uboge in nesrečne pogorce. Iste sprejema tudi uredništvo „Mira“.)

Brežkavas pri Pliberku. (Zahvala.) Dne 9. kimovca t. l. je strašen požar naše imetje popolnoma uničil. V tej neizrečeno veliki bedi so nam naš prečastiti gospod župnik Fr. Marinič, veleposlušani gospodje Herbst in dr. Höfferer iz Pliberka in pa blagorodni gospod Fric Kraut iz Bistrice kot prvi blagodušno z jedili, obleko in denarjem na pomoč prihiteli. Za ta glavni čin ljudomilosti izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo in kličemo: „Bog povrni!“

Hvaležni Brežkovaščani.

Pliberška okolica. (Naše nemškutarice.) Pred nedavnim časom sem prišel po naključju v vas Spodnje Libuče. Ko se bližam prvim hišam, zaslišim nemško govorico. Dve dekli ste na polju delali v potu in vročini in zraven lomili blaženo nemščino, ki je bila sicer vse preje, nego pravilna. Morda niste čutili ne truda, ne vročine, ko ste se zibali v raju „zveličavne“ nemščine. Zato bi ju priporočal vsem težakom, ki pri delu mnogo trpijo; pa mora biti jako spakodrana in popačena, da je podobna kitajskemu jeziku, drugače ne pomaga.

Švabek. (Ogenj.) Na praznik male gospojnice vnel se je na velikem gospodarskem posloju Pregelhofa, lastnini g. dvornega svetnika Karola pl. Webern, mogočen ogenj, ko smo ravno o pol 3. uri popoldne šli s procesijo po polju dežja prosit. Seveda smo s celo procesijo hiteli k ognju na pomoč in posrečilo se nam je z velikim prizadevanjem požar na omenjeno poslopje omejiti. Čeravno so se že druga poslopja okrog večkrat vnela, smo ogenj zopet udušili. Tudi bližnji les se je vnel in se požar nagloma razprostiral, a ker je bilo k sreči mnogo ljudi, smo tudi tukaj polagoma zamogli pogasiti. Zvečer so došli pliberški in po noči libeliški ognjegasci z brizgalnicami, ki so potem celo noč in še drugi dan neprestano delali in še ni bilo mogoče na omenjenem posloju ogenj udušiti. Ker je bilo neznano veliko krme in žita v njem natlačena, še danes, ko je že šesti dan, naprej žari. Ko bi ne bilo izdatne pomoči, šla bi bila gotovo cela vas. Škode je tako že na samem tem posloju mnogo, gotovo kakih 16.000 kron. Zavarovano je bilo, pa menimo da prenizko. Kako da se je ogenj zatrosil, ne moremo si raztolmačiti.

Šmarjeta pri Telenbergu. (Občinska volitev) za občino Važenberg je politična oblast preložila na nedoločen čas, ker so bili volilni imeniki protipostavno sestavljeni in jih občinski pisar ni hotel z lepa popraviti.

Šmarjeta pri Telenbergu. (Svinjska kuga) še zmiraj ni ponehala. Ubogi, od šmarjeških „naprednjakov“ zapeljani kmetje trpijo velikansko škodo. V zadnji giftni kroti beremo, da mislijo Šmarječani za „klerikalčke“ zidati „svinjake“. Mi pa menimo, da naj „šmarješki naprednjaki“ le koj svoje svinjake, katere je kuga že do dobra izpraznila, prepustijo „klerikalčkom“, da ne bode treba staviti novih; saj še niti v župnijski cerkvi stolov ne popravijo, ne da bi „klerikalčkom“ kaj novega pozidali.

Slovenji Gradec. (Občni zbor „Südmarke“), ki se je vršil tu 6. t. m., bil je res prav klavern. Vse zborovanje ni bilo drugega, kakor zdihovanje in jadikovanje, da društvo — nazaduje, češ, da so Nemci preveč mrzli in malomarni, da nimajo nobenega smisla za narodno „delo“. Da pošten Nemec nima smisla za tako pomembno društvo, radi verjamemo, ker se mora tako „narodno delo“ vsakemu poštnjaku studiti. Posebno se je odlikoval naš župan s pristno-germanskim imenom: Pototschnig!!

Trg Krapina na Hrvaškem. Pred nekoliko mesecev ne bi bil nikdo mislil, da se bo naš trg v kratkem času toliko spremenil. Poprej grobna tišina, sedaj mrgoli tujcev, ki so prišli sem, da se zdravijo ali pa vsaj oslabele živce okrepčajo. Največ je Hrvatov, potem so Slovenci, osobito iz sosedne Štajerske, ali imamo tudi Nemcev, Madjarov, Srbov, Bolgarov in Poljakov. Vsak je zadovoljen in vesel. Zdaj se je začelo zdravljenje z grozdom, ki je že zrelo in ga imamo vrlo veliko. Sevč, da se spoji to zdravljenje s porabo vode. Prihodnji teden se bodo začele zidati vile; do sedaj je prijavljenih 20, in sicer izključljivo od ljudi, ki so se tukaj zdravili. Tudi dve gostilnici, vsako po 50 sob, bodo zidali in prilično zasebnih hiš, da bo mesta za vsakega. Ravnatelj Okić je zelo priljubljen. Naše goste najbolj veseli, da z vsakim govori v njegovem materinem jeziku. Zdravišče je odprto celo leto. Za zimo se jih je oglasilo že sedaj nekoliko. — Gosp. Okić, ki je v Wörishofenu dolga leta izvrstno urejeval list „Kneipp-Blätter“, bode sličen zdravniški list s prihodnjim mesecem pričel izdajati v slovenskem jeziku in je pričakovati zanj mnogo zanimanja.

Novičar.

Vodstvo deželne hipotečne banke javlja, da je bil njen promet sledeč: Do 1. septembra 1903 bilo je dovoljenih 1647 izposojil in so se izdala zastavna pisma v znesku 8.675.000 kron. Meseca avgusta došlo je 28 prošenj za posojila, od kojih se je ugodno rešilo 23 in se dovolila posojila v znesku 180.400 kron. Na posojilih prišlo se je meseca avgusta 67.500 kron.

Nesreče v gorah. O dveh nesrečah poroča se iz Gorenjskega. Pri otvoritvi novega triglavskega pota oslabele je med potom amateur-fotograf in tiskar Anton Gregorec, a to utajil in šel potem sam za družbo, pri tem pa zašel, da ni vedel ne naprej ne nazaj. Tri dni je bil primoran lizati mah in roso. Slučajno sta ga našla lovska poganjača, ki sta ga s pomočjo tovarišev rešila gotove smrti, zakaj že je bil pripravljen, ako bi ne bilo pomoči, skočiti v 200 metrov globok prepad. Kdor ni popolnoma zdrav, naj ne hodi v gore. — V Kranjski gorah pa se je ponesrečil Alojzij Kühnel, železniški uradnik iz Beljaka. Šel je s svojo soprogo na Mojstrovsko, a spodrsnil na prav lepem kraju 40 do 50 metrov globoko, kjer so ga našli z razbito glavo in zlomljenimi nogami. Truplo prepeljali so na Dunaj.

(Za vojaške novince.) Vojno ministerstvo je izdalo naredbo na politične oblasti, da naj opozorijo vojaške novince, da lahko vstopijo prostovoljno s 1. oktobrom v vojaško službo. Oglasi se lahko vsak med 1. in 5. oktobrom pri svojem dopolnilnem okraju. Kolikor takih prostovoljcev se bo oglasilo, toliko tretjeletnikov bo šlo na dopust. Posebno pa moramo zabeležiti odredbo, da se dōba, za katero se obdržé tretjeletniki preko 1. oktobra, vračuni kakor orožna vaja, in sicer do 6 tednov kakor prva, čez 6 tednov pa kakor prva in tretja orožna vaja.

Deželni zbori. Kakor poroča dunajski uradni list, sklicani so deželni zbori, da začnejo svoje zasedanje, in sicer: 10. septembra deželni zbor v Solnogradu, Predarelskem in Bukovini, 14. sept. v Dolenji Avstriji, v Galiciji, na Koroškem in v Šleziji; 17. sept. v Gorenji Avstriji; 21. sept. v Moraviji in na Štajerskem; 22. na Kranjskem; 29. na Češkem in v Tirolih. Deželni zbori v Dalmaciji, Istri, Trstu in Gorici se sklicujejo kasneje, ker zdaj nimajo nujnih predmetov, katere bi obravnavali.

Ruski car na Dunaju. Po najnovejših poročilih pride ruski car zadnje dni meseca septembra na Dunaj, ter ostane tam kot gost našega cesarja 5 dni. Spremljal ga bode tudi minister za zunanje zadeve, grof Lambsdorf.

Strašna nesreča na železnici. Ko se je v noči 27. avgusta vračalo vojaštvo od slavnosti v Vidmu v svoje garnizije, je jeden vlak, na katerem se je peljalo vojaštvo, blizu kraja Beano zadel ob tovorni vlak, ki je vozil po istem tiru, s tako močjo, da se je razbilo več vagonov, v katerih so se peljali vojaki. Pri ti priliki je prišlo ob življenje 13 vojakov, 52 pa jih je bilo težko ranjenih, tako, da so nekateri že med potom umrli, ko so jih prevažali v videmsko bolnišnico. Italijanski kralj, ki je doznal to strašno nesrečo v Trvižu, odpeljal se je z avtomobilom koj na lice nesreče. Nesreča se je pripetila, ker se ni vojaški vlak ustavil na postaji Passiano ter počakal, da bi tovorni vlak dospel na bližnjo postajo. Železnica je namreč jednotirna, in vojaški vlak vozil je hitreje nego tovorni vlak. Zato ga je pa prehitel ter se zarinil vanj. Načelnik postaje v Passianu se izgovarja, da ni dal znamenja za odhod.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Gospodarske stvari.

Živinoreja v okraju Velikovec-Celovec.

V Celovcu se je vršila razstava živine, konj, vrtnih pridelkov itd. Najbolj nas mora zanimati razstava živine, ker je v nji narodno bogastvo. Kdor ima v hlevu lepo živino, je dober gospodar, in če v hlevu velikega gospoda najdemo le par slabih živinčet, sodili bomo, da se temu gospodu le slabo godi. Če ima ljudstvo veliko lepe živine, vedeli bomo, da dobro gospodarji. Razstava nam torej pové, kako ljudstvo gospodarji. — Bilo je ogromno lepe živine videti, poznavatelji so trdili, da je vlasti konjereja na Koroškem sijajna, da tako lepih, težkih konj na štajerskih in solnograških razstavah ni bilo. Goveje živine je bilo tudi veliko, a ta stroka gospodarstva ni dobila toliko priznanja, kot konjereja.

Kakšna je živinoreja v slovenskem delu spodnje Koroške? Vprašali smo gospoda, ki je izboren živinorejec in je bil v komisiji, katera je prisojala premije, kako sodi o živinoreji v krajih Velikovec-Celovec. Ta gospod — popolnoma tujec — nam je pravil, da je najlepšo belo živino pač imel kmet Jakob Georg iz Lipe na Rudi. Ta mora biti izboren živinorejec; dobil je premijo za dva bika in eno kravo. Odlikovali so se tudi junci: eden g. Ellersdorferja, Pikša v Grebinju, eden posestnika Grila, Mentlna v Ovbrah, Neuberša na Bistrici, eden Franc Jelena, Kušarja v Trušnjah, potem junci grofa Turna, Bleiberške unije, Lušinovega grada, Metnica v Pliberku in Tila v Mohličah. Opažalo se je pa, da bi ta gospoda lahko imela lepšo živino; menda živinoreje ne umejo dosti, ker prihaja iz njihovih hlevov le srednje blago.

Najlepšo belo kravo je imel g. bankir Zupan iz Ehrenhausena pri Celovcu; za njim so bile krave Filipa Martinca, Jakoba Georga, Marije Perkonig, dr. Preitschopfa, grofa Turna, Grila, Mentlna, Kočnarja na Djekšah.

Telic nobena ni dobila prve cene — premije; druge dobre junice privedli so Zupan (Ehrenhausen), Freithofnig (Ponfeld), Till, Turn, Metnic in Kraut na Bistrici.

O živini v tem kraju se sodi, da so junci dobri in lepi, krave pa zelo slabe — wenn man nachsichtig ist, brauchbar — se je o njih sodilo, mlada živina je rabljiva.

Pri juncih je opažati, da jim glava in prsi dobro izraseta, a hrbet imajo preveč zakrivljen, ker navadno preveč v hlevu stojijo. Če ni za junce posebnega pašnika, bi se morali vsak dan spuščati v ograjo, da se shodijo. Vrh tega imajo junci večinoma prevotla pleča, ker se navadno prezgodaj rabijo. Pred 20 meseci naj bi se ne spuščali.

Krave imajo vse prelahke in predrobne kosti; tako slaba žival ni za pleme, potem nimajo vimena in vsled tega tudi ne dosti mleka.

Za povzdigo živinoreje treba je vse skrbti. Pri eni in isti krmi kmetu lahko zraste žival, ki je na stotine kron vredna, in žival, ki ima le vrednost mesa in kože. Ko se je poskušalo pri razstavi, katera pasma je boljša: bela ali rdeča, dokazalo se je, da so bele krave zdatno bolj molzle kot rdeče, in da so potrebovale manj krme, torej je ta pasma boljša, kakor druga. Dunajska kmetijska družba je dala vsled tega pri razstavi nakupiti plemenske živine. Deželni odbornik dunajski, gospod P., je ponujal nekemu nemškemu kmetu za belo telico 900 kron! Kmet je pa ni dal, hotel je dobiti 1000! Kakšna cena torej, če je žival res lepa — kakšna pa tudi škoda, če se za živinorejo ne skrbi po močéh.

In kako bo treba skrbeti? Prvo je, da kmet ne sme najlepše plemenske živine dajati iz hleva,

drugo, da se bo zadosti skrbelo za dobro krmo; treba gledati na travnike in sejati več lucerne, nadalje treba prirediti primernih pašnikov in konečno napraviti živinorejskih društev, ki bodo opazovala v svojem krogu živinorejo in posredovala, da se dobi potrebnih sredstev za povzdigo ljudskega blagostanja.

Vabilo.

Št. Jakobska posojilnica bo imela na kvaterno nedeljo dne 20. septembra t. l. svoj občni zbor ob 3. uri popoldne po sledečem vspredu: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Nasveti posojilničnega odbora o razdelitvi čistega dobička (poročila računski pregledovalec). 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

I. koroško tamburaško društvo »Bisernica« v Celovcu priredi v nedeljo dne 27. septembra 1903 v gostilni »pri zlatem studencu«, Lidmanskijeve ulice, v sobi slovenskega kluba »veselico« v spomin dveletnega obstanka društva. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta. Vhod v sobo iz dvorišča. — K obilni udeležbi vabi tem potom najuljudneje vse ude društva ter zavedne Slovence in Slovenke odbor.

Loterijske številke od 12. septembra 1903.

Dunaj 19 23 26 35 51
Gradec 14 40 15 50 9

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

NAZNANILA.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v »Národní šoli«

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 16 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Znamka z zvezdo.

Znamka z zvezdo.

Za

jesensko gnojenje!

Tomaževe žindre moka, »Znamka z zvezdo«, je najboljša in najcenejša fosfornato-kiselskasto gnojilo za žita in detelje in trave, travnike in pašnike, za vrtove za sočivje, sadje, hmelj in vinograde.

Tomaževe žindre moka, »Znamka z zvezdo«, ima isti učinek kakor dvojni fosfat, ga celo nadkriljuje zaradi obilnega apna in magnezije.

Tomaževe žindre moka, »Znamka z zvezdo«, prodajamo z garancijo, da ima v sebi fosforovo kislino, ločljivo citronovo kislino in jo oddajamo razprodajalcem k originalnim cenam.

Tomaževe žindre moka, »Znamka z zvezdo«, je vedno v vreče nabasana z napovedano težo, plombo, in zgoraj vtisnjeno varstveno znamko.

Tovarna za Tomaževo žindro

(Thomasphosphatfabriken),
društva z omejenim jamstvom,
Berlin W.

Opozarjamo, da vsako naročilo moramo takoj izvršiti!

Sadjarsko in vinarsko društvo

za Brda v Gorici

prodaja naravne in pristne briske pridelke po zmernih cenah.

Zaloga pristnih vin:

burgundeca, rizlinga, modre frankinje in drugih.

Desertna vina.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barzellini šte. 20.

Nizke cene. — Točna postrežba.

Ako si hočete po ceni in dobro

pravo švicarsko uro

kupiti, obrnite se zanesljivo do

H. Suttner-ja, urarja v Kranju,

ker te ure so po celem svetu znane kot najboljše. Zahtevajte najnovejši veliki cenik, ki ima blizo 600 podob, katerega Vam pošlje za-
stoj in poštnine prosto

Izborna zaloga zlatnine in srebrnine.

Stanje hranilnih vlog:
16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure popoldne in jih obrestuje

po 4%

ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vlož. nih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4¹/₂% do 5%.

Trgovina z železnino „MERKUR“

Peter Majdič.

Celje, Štajersko.

priporoča svojo bogato zalogo

Kranj, Gorenjsko.

najboljšega železa in jekla, ploščevine, žice, žice za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja, in sicer: oral, bran, motik, srpov, grabelj in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakovic, hišne in kuhinjske posode, tehtnic, sesalk, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin, ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd. itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov, lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovođe, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Posebno opozarja poljedelce k sezoni na svoje izborne travne kose z znamko »Ciril in Metod«, koje imam jaz edini v zalogi, patentovane kosirje, kakor tudi svetovnoznane bergamaške, francoske, bavarske, tirolske in kemične osle.

Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.